

Eduskunta

Puolustusvaliokunta

Asia: VNS 9/2024 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko

PÄÄLYSTÖLIITTO RY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON PUOLUSTUSSELONTEKOON

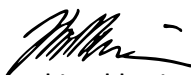
Päälystöliitto ry pitää erinomaisena asiana sitä, että Puolustusvoimien henkilöstöä edustaville järjestöille annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi koskien Valtioneuvoston puolustusselontekoa. Päälystöliitto ry on perehtynyt puolustusselontekoon lausuntopyynnön mukaisesti puolustushallinnon henkilöresurssien näkökulmasta ja lausuntomme painopiste on henkilöstöä koskevissa asiakokonaisuuksissa.

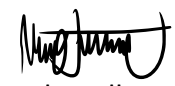
Puolustusselonteossa on huomioitu ja tuotu hyvin esille, että Suomi on Naton ulkorajavaltio, joka on sitoutunut Naton pelotteeseen ja yhteisen puolustuksen 360 asteen turvallisuusperiaatteen mukaisesti koko liittokunnan alueella, kaikki uhat huomioiden. Suomen Natointegraatio ja liittokunnan velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia edellyttäen ylivaalikautista puolustusbudjettia, joka asettuu vähintään Naton edellyttämälle tavoitetasolle. Kotimaisen puolustusteollisuuden lisääminen ja Ukrainan sotilaallisen tuen jatkuminen on turvattava riittäväillä taloudellisilla resursseilla.

Puolustushallinnon henkilöstömäärä ei ole riittävä verrattuna entisestään lisääntyviin tehtäviin ja velvoitteisiin niin koti- kuin ulkomailla. Päälystöliitto ry näkee erittäin tärkeänä puolustusvoimien henkilöstöresurssien kasvun turvaamisen, jotta puolustusvoimien henkilöstön kantokyky vastaa niin kotimaan puolustuksen, kansainvälisen avunannon, kriisihallinnan ja liittokunnan yhteisen puolustuksen tehtäviä. Päälystöliitto pitää erittäin hyvänä asiana, että puolustusselonteossa linjataan palkatun henkilöstön määrän kasvattaminen edellisen selonteon linjauksien lisäksi vielä 1 500 henkilötyövuodella kuluvalle ja seuraavalla vaalikaudella. Linjauksen toteutuminen edellyttää henkilöstöön suunnattuja riittäviä taloudellisia resursseja, joihin tulee sitoutua puolustusbudjeteissa yli vaalikausien. Henkilöstömäärän lisäämisellä on kriittinen vaikutus työssä jaksamiseen, mutta pelkkä henkilöstömäärän

lisääminen ei ole riittävä toimenpide. Päälystöliitto ja muut puolustusvoimien henkilöstöä edustavat liitot ovat jo vuosia nostaneet esille puolustusvoimien henkilöstön kuormittuneisuuden, joka on kasvanut muuttuneen turvallisuustilanteen ja liittokunnan jäsenyyden myötä. Asiaan on kiinnittänyt erityistä huomioita lausunnoissaan useiden vuosien ajan myös Eduskunnan Puolustusvaliokunta. Seuraavan kymmenen vuoden aikana valtion noin 76 000 työntekijästä eläköityy noin 23 000. Samaan aikaan työikäisten määrä Suomessa vähenee vuosikymmenen loppuun mennessä arviolta lähes 60 000 henkilöllä. Valtio ja puolustusvoimat joutuvat kilpailemaan entistä kovemmin pätevistä työntekijöistä yksityisen ja muun julkisen sektorin kanssa. Työ- ja perhe-elämän tasapainon arvo on kasvanut ja kasvaa edelleen nuorempien ikäluokkien myötä. Puolustusselonteossa mainitut toimet henkilöstön jaksamisen ja toimintakyvyn tukemiseksi ovat riittämättömiä ja jo vuosia ilman riittäviä tuloksia toistettuja toimenpiteitä. Puolustusvoimien veto- ja pitokyvyn turvaamiseksi tulevaisuudessa sekä koulutetun henkilöstön ulosvirtauksen estämiseksi tarvitaan konkreettisia toimienpiteitä. Henkilöstön pitokyvyn käytännön turvaamistoimina näemme henkilöstöresurssien kasvattamisen lisäksi kilpailukykyiset palvelusuhteenehdot ja palkkauksen, kansainvälisiin tehtäviin osallistumisen säilymisen ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen perustuvana, henkilöstön osaamisen lisäkoulutusvaateisiin vastaamisen ja henkilöstövoimavarojen johtamiseen panostamisen. Henkilöstön jaksamista voidaan parantaa joko lainsäädäntötyön kautta päivittämällä lakia puolustuslaitoksen virkamiesten työajoista vuodelta 1970 tai vaihtoehtoisesti on aidosti päivitettävä palvelussuhteen ehtoja työssäjaksamisen, riittävän levon ja palautumisen osalta niin koti- kuin ulkomaan palveluksessa yhteistyössä puolustusvoimien henkilöstöä edustavien henkilöstöjärjestöjen kanssa. Tämän mahdollistaminen edellyttää henkilömäärän kasvattamisen lisäksi taloudellisten resurssien lisäämistä ja kohdentamista aidosti henkilöstömenoihin.

Jyrki Lukkarinen
Puheenjohtaja

Marko Jalkanen
Pääluottamusmies